

Kas jāņem vērā gadu mijā?

27. decembris, 2013 / Zvērinātu advokātu biroja SORAINEN autoru grupa - Jānis Taukačs, partneris, zvērināts advokāts; Sabīne Vuškāne, vecākā nodokļu menedžere; Aija Lasmane, vecākā nodokļu menedžere; Dace Everte, nodokļu menedžere; Aina Bambāne, nodokļu menedžere

<http://www.ifinances.lv/lat/nodokli?doc=4978&hl=sorainen&ref=search>

Foto: no ZAB SORAINEN arhīva

Apkopoti būtiskākie pasākumi, kas būtu veicami šogad vai nākamā gada pirmajā pusē attiecībā uz nodokļu izmaiņām, kas stāsies spēkā no 2014. gada 1. janvāra.

Nodokļi	Veicamais pasākums	Termiņš
Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)		
Par automašīnām	Jāpaspēj iegādāties automašīnu vērtībā virs EUR 50 000 (LVL 35 124), jo nākamgad automobīls, kura vērtība pārsniedz EUR 50 000 bez PVN tiks uzskatīts par reprezentatīvu vieglo automašīnu arī PVN normatīvo aktu izpratnē un līdz ar to PVN nevarēs atskaitīt (šobrīd, ja automašīna tiek izmantota saimnieciskajā darbībā var atskaitīt 80%).	Līdz 31.12.2013.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)		
Par zaudējumu pārvešanu grupā	Jāpaspēj pārņemt zaudējumus grupā, jo nākamajā gadā šāda iespēja tiks liegta.	Līdz 2013. gada UIN deklarācijas iesniegšanai
Par UIN sabiedrībām, kas neplāno aktīvu darbību	Latvijā reģistrētām sabiedrībām, kuras neplāno veikt aktīvu darbību, t.i., neplāno apgrozījumu 2014. gadā un turpmākajos gados, jāapsver doma likvidēties. Sākot ar 2014. gadu, sabiedrībām, kuru aprēķinātais ar UIN apliekamais ienākums būs mazāks par EUR 50 (LVL 35,12), piemēros UIN EUR 50 apmērā, ja sabiedrība vienlaicīgi neveiks IIN un VSAOI maksājumus. Līdzīgi kā attiecībā uz fiziskām personām, arī uzņēmumiem <i>minimālais</i> ienākuma nodoklis netiks piemērots likvidācijas gadā.	Līdz 31.12.2013. vai arī 2014. gadā, jo šis UIN netiks piemērots tam taksācijas gadam, kad nodokļu maksātājs izbeidz savu darbību.
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)		
IIN pašnodarbinātām personām, kas neplāno aktīvu darbību	Ja fiziskā persona ir reģistrēta kā pašnodarbinātā persona, bet faktiski saimnieciskā darbība netiek veikta aktīvi, t.i., turpmāk nav plānots apgrozījums un netiks veiktas IIN iemaksas, jāapsver doma atteikties no pašnodarbinātās personas statusa. Citādi personai pēc taksācijas gada (sākot ar 2014.	Līdz 31.12.2013. vai 2014. gadā, jo <i>minimālais</i> IIN netiks piemērots tajā taksācijas gadā, kad nodokļu maksātājs izbeidz savu darbību.

	taksācijas gadu) ienākuma deklarācijas iesniegšanas būs jāiemaksā IIN vismaz EUR 50 apmērā.	
Informācijas sniegšana VID par aizdevumiem	<p>Fiziskām personām, kuras ir saņēmušas aizdevumus līdz 2013. gada 31. decembrim, ja šie aizdevumi* uz minēto datumu nav atmaksāti un neatmaksātā daļa pārsniedz EUR 15 000, jāsniedz par tiem informācija VID līdz 2014. gada 30. jūnijam. Pretējā gadījumā šos aizdevumus uzskatīs par ar IIN apliekamu ienākumu.</p> <p><i>*neattiecas uz aizdevumiem no laulātajiem vai radniekiem līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē, kā arī no kredītiestādēm, krājaizdevu sabiedrībām vai kapitālsabiedrībām, kurām ir atļauja (licence) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai.</i></p>	Līdz 30.06.2014.
Par aizdevumiem aprēķinātie procenti un IIN	<p>Gadījumos, kad fiziskās personas jau ir saņēmušas aizdevumus, un šie aizdevumi vēl nebūs atmaksāti 2014. gadā, būtu jāpārbauda aizdevumam noteiktā procentu likme.</p> <p>Noteiktos gadījumos, ja par aizdevumu samaksātajiem procentiem likme ir zemāka nekā tā saucamā nosacītā tirgus procentu likme, sākot ar 2014. gadu minētā starpība būs apliekama ar 24% IIN. Nosacīto tirgus likmi aprēķina, reizinot ar 0,7 pirmstaksācijas gada iekšzemes nefinanšu uzņēmumiem izsniegto kredītu gada vidējo svērto procentu likmi attiecīgajā valūtā. Minēto rādītāju gada beigās publicē Latvijas Banka.</p> <p>Savukārt, ja aizdevums tiks pielīdzināts ienākumam un aplikts ar IIN saskaņā ar jaunieviesto IIN likuma 8.¹ pantu, IIN būs jāpiemēro arī līgumā noteiktajiem, bet faktiski nesamaksātajiem procentiem.</p>	Jāpārbauda esošo aizdevumu līgumu nosacījumi līdz 31.12.2013., lai apzinātos, kādas nodokļu saistības sagaida turpmākos periodos.
Algas nodokļi par valdes locekļiem	<p>Uzņēmumiem, kuriem: 2013. gadā uzņēmuma apgrozījums pārsniedza LVL 7 920 (t.i., 12 minimālo mēneša darba algu apmēra reizinājums ar koeficientu 3,3) un 2013. gada visos mēnešos uzņēmumam nav bijusi neviena persona, kurai maksāta vismaz minimālā alga, jāpārbauda, vai ar 2014. gadu varētu rasties pienākums maksāt algas nodokļus no valdes locekļu nosacītā ienākuma.</p>	Jākonstatē esošā situācija līdz 31.12.2013., lai apzinātos, kādas nodokļu saistības sagaida turpmākos periodos.
Par vienīgā nekustamā īpašuma (NĪ) pārdošanu	<p>Fiziskai personai, kura vēlas pārdot savu vienīgo nekustamo īpašumu, kurš kāda iemesla dēļ nav deklarētā dzīvesvieta, labāk to darīt nākamajā gadā, jo tad ar IIN neapliks kapitāla pieaugumu no NĪ atsavināšanas, ja:</p> <p>NĪ bijis vienīgais fiziskās personas NĪ ilgāk par 60 mēnešiem vai</p> <p>NĪ bijis vienīgais fiziskās personas īpašums un ienākums no NĪ pārdošanas tiek ieguldīts citā funkcionāli līdzīgā NĪ 12 mēnešu laikā pirms vai pēc pirmā NĪ atsavināšanas.</p>	No 01.01.2014.
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)		
VSAOI objekta maksimālais apjoms no 2014. gada	Ja ir plānoti lielāki atalgojuma bonusi, tos var aprēķināt 2014. gadā un, iespējams, ietaupīt uz	No 01.01.2014.

	VSAOI, jo 2014. gadam ir noteikts VSAOI objekta maksimālais apjoms EUR 46 400 (LVL 32 593).	
Valsts nodeva par NĪ reģistrāciju Zemesgrāmatā		
Sakarā ar to, ka nākamgad valsts nodevas <i>griesti</i> tiek atcelti, šogad jāpaspēj piemērot <i>vecās</i> valsts nodevas par ierakstu veikšanu Zemesgrāmatā lielajiem īpašumiem, piemēram:		
Par NĪ reģistrāciju	Ja NĪ pārreģistrācija ir nokavēta jau vismaz sešus mēnešus, labāk veikt pārreģistrāciju vēl 2013. gadā. Jau sākot ar 2014. gadu pēc sešu mēnešu kavēšanās ar pārreģistrāciju tiks piemērota 50% soda sankcija no valsts nodevas. Sākot ar 2014. gadu un turpmāk, jāpiesaka pārreģistrācijai nekustamie īpašumi Zemesgrāmatā, kuru pieteikšanās reģistrācijai varētu kavēties ilgāk par sešiem mēnešiem.	Līdz 31.12.2013.
Par ieguldījumiem NĪ kapitālā	Jāiegulda Nekustamā īpašuma kapitālā līdz 31.12.2013., ja ir vēlme piemērot valsts nodevas griestus LVL 1 000 apmērā. Sākot ar 2014. gadu, minētās valsts nodevas griesti tiks atcelti, un būs jāmaksā nodeva 1% apmērā.	Līdz 31.12.2013.
Par dzīvokļa īpašuma atsavināšanu juridiskai personai	Juridiskai personai jāatsavina dzīvokļa īpašums vēl šogad, jo no 01.01.2014. būs piemērojama nodeva 6 % no dzīvokļa īpašuma vērtības dzīvokļa īpašuma atsavināšanai juridiskai personai, kas veic komercdarbību, uz līguma vai tiesas lēmuma pamata par izsoles akta apstiprināšanu vai uz tiesas lēmuma pamata par nekustamā īpašuma nostiprināšanu nosolītājam, līdzīpašniekam vai kreditoram.	Līdz 31.12.2013.
Nekustamā īpašuma nodoklis (NĪN)		
Par ēkām, kuras nav nodotas ekspluatācijā pēc kopējā būvdarbu veikšanas termiņa pārsnieguma	Jānodod ekspluatācijā ēka, ja ir pārsniegts normatīvajos aktos noteiktais kopējais būvdarbu veikšanas ilgums. No 01.01.2014. par ilgstoši ekspluatācijā nenodotām ēkām, t.i., ja tiek pārsniegts normatīvajos aktos noteiktais kopējais būvdarbu veikšanas ilgums un ēka netiek nodota ekspluatācijā, būs piemērojams** nodoklis 3% no īpašuma kadastrālās vērtības vai būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības. ** <i>Ja to ir noteikusi pašvaldība savos saistošajos noteikumos.</i>	Līdz 31.12.2013.
NĪN komersantu īpašumā esošajiem NĪ, kuru funkcionālā izmantošana ir dzīvošana	Komersantiem, kuru īpašumā ir dzīvošanai paredzēts NĪ, tas būs jāizīrē un jāreģistrē Zemesgrāmatā dzīvokļu ģīrums, lai varētu turpināt piemērot NĪN 0,2% līdz 0,6% apmērā. No 2014. gada 1. janvāra būs piemērojama likme 1,5%, ja komersants neizīrēs dzīvošanai paredzēto NĪ, proti, ja ģīrums uz šiem objektiem nebūs nostiprināts zemesgrāmatā vai būs: dzēsts zemesgrāmatas nostiprinājums par ģīrums tiesībām šajos objektos, izbeidzies zemesgrāmatas nostiprinājumā norādītais šo objektu ģīrums termiņš, ja zemesgrāmatā nav iesniegta informācija par ģīrums tiesību termiņa pagarinājumu vai dzēšanu, izbeidzies par šiem objektiem noslēgtais ģīrums, ja tas izbeidzies pirms zemesgrāmatas	No 01.01.2014.

	<p>nostiprinājumā norādītā ģres tiesību termiņa. Šādā gadījumā komersantam ir pienākums viena mēneša laikā pēc līguma izbeigšanās informēt pašvaldību par ģres līguma izbeigšanos pirms termiņa.</p>	
<p>Starptautiskie nodokļu līgumi</p>		
<p>Latvijas un Džērsijas nodokļu administrāciju sadarbība</p>	<p>Personām, kurām ir darījumi vai kāda cita veida saistība ar Džērsiju, jāizvērtē potenciālie riski, kas izriet no Latvijas un Džērsijas turpmākās ciešākas sadarbības nodokļu jautājumos.</p> <p>Jau šī gada 13. decembrī stājās spēkā Līgums par Latvijas Republikas un Džērsijas valdības informācijas apmaiņu attiecībā uz nodokļiem.</p>	<p>Pēc iespējas ātrāk.</p>